

Незважаючи на те, що Україна не має чітких перспектив членства в Євросоюзі, вітчизняні ОГС дедалі сильніше демонструватимуть першу з чотирьох тенденцій – інтернаціоналізацію, зумовлену доступністю європейських грантів у рамках різноманітних програм співробітництва.

Література

1. Dur A., Mateo G. Who lobbies the European Union? National interest groups in a multi-level polity // *Journal of European Public Policy*. 2012. Vol. 19. № 7. P. 969–987.
2. Boin C., Marchesetti A. Friends of the EU. The cost of a taxpayer-funded green lobby. London: International Policy Network, 2010. URL: http://www.policynetwork.net/sites/default/files/Friends_of_the_EU.pdf (дата звернення: 12.01.2017).
3. Mahoney C., Beckstrand M. Following the money: European Union funding of civil society organizations // *Journal of Common Market Studies*. 2011. Vol. 49. № 6. P. 1339–1361.
4. Kelemen R.D. The EU Rights revolution: Adversarial legalism and European integration / Borzel T., Cichowski R. The state of the European Union: Law, politics and society. Oxford: Oxford University Press, 2003. P. 221–234.
5. Cichowski R. The European Court and civil society: Litigation, mobilization and governance. Cambridge: Cambridge University Press, 2007. 310 p.
6. Balme R., Chabanet D. European governance and democracy: Power and protest in the EU. Plymouth: Rowman & Littlefield Publishing Group, 2008. 286 p.

Земелько Данило Олександрович,
курсант 2 курсу факультету
підготовки фахівців для підрозділів
кримінальної поліції

Науковий керівник –
доцент кафедри філософії
та політології факультету
економіко-правової безпеки,
кандидат історичних наук

Недря К.М.

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ПРОБЛЕМА ПОЛІТИЧНОЇ ТА ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ, ЯК ФАКТОР ПОЛІТИЧНОЇ АКТИВНОСТІ ТА УЧАСТІ ГРОМАДЯН

Як розвиток будь-якого мистецтва, так і розвиток нашого менталітету (як певний психотип етносу/народу/нації) та правової обізнаності формувався не одразу, а через тернистий шлях довжиною в роки. Мистецтво ми маємо берегти та примножувати, так має бути і з правовою обізнаністю. І, в першу чергу, ми маємо знати через які перепони на шляху нам довелося пройти у процесі отримання власної державності і які ми долатимемо далі

для побудови демократичного суспільства, а також правової держави, оскільки, це і буде запорукою вдалої модернізації і розвитку вже існуючих надбань.

Проблема розвитку та формування громадського суспільства фактично є вічною, як кінцева мета цивілізаційного розвитку. Проте в нашому випадку, на ньому є і дуже спірні негативні проміжки, найтрагічнішим з яких є період Радянського Союзу, коли Україна входила до цього об'єднання упродовж 1923 – 1991 років. За цей значний час зросло не одне покоління українців, вихованих в межах радянської ідеології з відповідним набором соціально-психологічних штампів, які проявляються не лише у мисленні, а навіть у політичній дії/активності (наприклад: «вибір без вибору») [1]. На мою думку, саме перебування у Радянському союзі головним чином негативно вплинуло на менталітет українців щодо формування саме громадянського, а не «комуно-соціалістичного» суспільства. А саме можна виділити такі основні критерії:

- Нав'язування «сталінської ідеології» (майже тотальна ізоляція Радянського Союзу від інших держав, що викликало дефіцити продукції та уповільнений громадянський розвиток);
- Конституція, яка діяло лише формально (як може розвиватися громадське суспільство без демократії);
- Політика розвитку країни через важку промисловість (необхідність кадрів на заводах, популярніша технічна освіта ніж юридична);
- Тотальні репресії по відношенню до «інакомислячих» (прикладом можуть бути Шестидесятники, велика кількість української інтелігенції яка була репресована).
- Тотальний контроль та ідеологізація над сферами культури, освіти і, навіть, релігії (відсутність альтернативних джерел інформування/отримання знань для населення).

У результаті вищезазначеного, вже у незалежній Україні, є велика кількість юридично не обізнаних людей, які навіть не усвідомлюють у цьому власну потребу. Вони або не знають своїх прав та не можуть їх, відповідно, захистити/відстояти, або (що гірше) знають лише їх, забуваючи про наявність обов'язків, що, у свою чергу, створює напруженість у суспільстві та конфліктність між громадянами та державною владою. У політичній сфері суспільства, це ускладнює можливість аналізу та прийняття вірне рішення щодо реалізації власного права обирати та бути обраним. Звертаючи увагу лише на передвиборну агітацію та гучні обіцянки, а не на політичні програми партій і, тим більше, на можливості їх реалізації, громадянин перетворюється на об'єкт для легкої маніпуляції з боку політичних гравців.

Це підтверджується, нещодавним проведеним опитуванням Київським Міжнародним інститутом соціології, яке встановило, що 37% опитаних не визначилися, за кого голосувати на парламентських виборах, 38,3% – за кого на президентських виборах. При цьому в опитуванні щодо виборів до

парламенту 5% українців викреслили б усі партії, чи зіпсували б бюлетень, а 16,7% – не брали б участь у голосуванні. Водночас, під час опитування щодо виборів президента 5,5% українців заявили, що викреслили б усіх кандидатів чи зіпсували б бюлетень, а 15,2% – вирішили, що не брали б участь у голосуванні [2]. Тобто близько половини громадян, не готові реалізовувати право голосу доцільно, або і взагалі.

Виходячи з вищезазначеного, а також враховуючи інші об'єктивні фактори (економічна ситуація, збройний конфлікт, геополітичні протистояння та ін.) можемо відмітити, що ключовою проблемою є саме соціально – психологічний аспект формування громадянського суспільства, який полягає у:

- Нездатності українців на рівні свідомості до закріплення думки, що ми дійсно здатні до інсталяції громадянського суспільства в нашій державі;
- Неусвідомленість українським народом тієї соціальної цінності, яку несе громадянське суспільство для подальшого розвитку держави;
- Проблеми з само ідентифікацією українського суспільства і політикуму зокрема;
- Відсутність в межах держави умов, що є необхідними для формування громадянського суспільства [3].

Проте ситуація не є безнадійною, хоча і не вирішується у короткостроковій перспективі. Так, для покращення політичного клімату і рівня політичної культури в Україні необхідно покращити рівень юридичної обізнаності громадян, агітувати та створювати умови для отримання вищої освіти молоддю в Україні, створення умов для подолання трудової міграції, інноваційний розвиток освіти і сфери послуг, а також стимулювання у суспільстві розуміння ролі науки та політологічних знань зокрема. Все це має відбуватися у тісному взаємозв'язку з вагою цінності власного голосу, власної думки та політичної участі.

Доки саме суспільство не буде прагнути до освіти та науки, ним будуть лише вдало маніпулювати.

Література

1. Утвердження сталінського тоталітарного режиму в Україні. Масові репресії [Електронний ресурс] – Режим доступу - http://pidruchniki.com/1582082744776/istoriya/utverdzhennya_stalinskogo_totalitarnogo_rezhimu_ukrayini_masovi_represiyi.
2. Соціолічний аналіз виборців [Електронний ресурс] – Режим доступу- <https://www.kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=730&page=2>.
3. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні у період незалежності. Соціально – психологічний аспект [Електронний ресурс] – Режим доступу - http://mainarovich.blogspot.com/2011/10/blog-post_10.html.